

Rezultati delavnice

CEE2ACT

BOOST 4 BIOEAST

BioINSouth

BIOLOC
Biobased and social innovation
to revitalise European
local communities

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA KMETIJSTVO,
GOZDARSTVO IN PREHRANO

Anteja

Gospodarska
zbornica
Slovenije
Združenje kemijske industrije

Circular Change

NACIONALNO STIČIŠČE ZA BIOGOSPODARSTVO

**BIO(R)EVOLUCIJA
V AKCIJI:
vstopna točka v nacionalno
strategijo**

**15. SEPTEMBER | GOSPODARSKA ZBORNICA SLOVENIJE
DIMIČEVA ULICA 13 - DVORANA A**

Funded by
the European Union

Kazalo

Uvod	3
Ključne ugotovitve	4
Priporočila	5
Naslednji koraki	6
Aneks 1 – Zapiski delovnih skupin po tematskih sklopih	7

Uvod

Delavnica 15. septembra 2025 je prispevala k oblikovanju skupne vizije in strateškega načrta za razvoj biogospodarstva. Na podlagi tega Slovenija gradi nacionalno strategijo biogospodarstva 2040 za spodbujanje trajnostnega, krožnega in povezanega razvoja, ki temelji na odgovorni rabi naravnih virov, inovacijah in sodelovanju.

Metodologija delavnice je temeljila na dveh vajah, v katerih smo obravnavali izzive sedmih tematskih sklopov, prepoznali vrzeli in pripravili začetne predloge ukrepov:

Vaja 1: oblikovanje zelene vizije in identifikacija vrzeli po tematskih sklopih

Vaja 2: strateško načrtovanje z opredelitvijo časovnih okvirjev, aktivnosti, kazalnikov in odgovornosti

Obravnavani tematski sklopi – specifične teme BIOEAST iniciative in projekta BOOST4BIOEAST (B4B):

1. Agroekologija in trajnostni pridelki
2. Bio bazirani materiali
3. Izobraževanje o bioekonomiji
4. Bioenergija in novi materiali z dodano vrednostjo
5. Prehranski sistemi
6. Vrednostna veriga gozdov
7. Bioekonomija, ki temelji na sladkovodnih virih (*'freshwater based bioeconomy'*)

Delavnice se je udeležilo 34 udeležencev: 14 iz industrije, 3 iz nevladnih organizacij, 11 iz raziskovalnih inštitutov in fakultet ter 6 iz ministrstev.

Ključne ugotovitve

To poglavje povzema najpomembnejše rezultate obeh vaj. Izpostavljene so skupne teme, prepoznane priložnosti ter izzivi, ki se pojavljajo v različnih tematskih sklopih. Namen povzetka je ponuditi hitro orientacijo ključnih ugotovitev delavnice in jih povezati z nadaljnjimi koraki strateškega načrtovanja.

Ključne vizije biogospodarstva v Sloveniji do 2040

Trajnostna pridelava hrane in virov	Zmanjšanje pesticidov, širša uporaba odpornih in avtohtonih vrst, uvajanje trajnostnih praks v kmetijstvu in gozdarstvu Povečana prehranska samooskrba in pravičnejši prehranski sistemi
Močan prehod na bioosnovane izdelke in materiale	Več kot 50 % delež bioosnovanih izdelkov Dostopnejše cene in spodbudna zakonodaja Razvoj biokompozitov, novih materialov in produktov z višjo dodano vrednostjo
Krožna in zelena energija	Biometan in vodik kot ključna goriva Piroliza, bioogljje in polna izraba biomase ('0 % ostankov') Energetska neodvisnost ob sočasni zaščiti okolja
Celostno izobraževanje in ozaveščanje	Vključitev biogospodarstva v osnovne in srednje šole Interdisciplinarni študijski programi in mikrodokazila Ozaveščeni potrošniki in trajnostne navade družbe
Povezane vrednostne verige in sodelovanje deležnikov	Digitalne platforme in mreže za povezovanje deležnikov Tesno sodelovanje med znanostjo, industrijo, državo ter ostalimi ključnimi deležniki Skupno oblikovanje trajnostnih rešitev in prenos znanja v prakso
Varovanje ekosistemov in trajnostno upravljanje naravnih virov	Regulirani vodotoki, ohranjanje biotske pestrosti Trajnostne ribogojnice in boljša raba deževnice Celostno upravljanje z odpadki in biomaso

Skupne vrzeli

Dostop do financiranja in investicij (zlasti pri bioenergiji, bioosnovanih izdelkih)
Nepopolne regulative in zakonodaje (definicije odpadkov, podpora bioosnovanim izdelkom, merila financiranja)
Pomanjkanje znanja in izobraževanja (premalo prisotno v šolah, nizka ozaveščenost potrošnikov in deležnikov, manko interdisciplinarnosti)
Nepovezanost deležnikov in verig vrednosti (posebej pri biomasi, gozdni verigi in ribogojstvu)

Časovna perspektiva

Kratkoročno (do 2030): promocija, spremembe zakonodaje, začetni skladi, izobraževanje

Srednjeročno (2031–2035): vzpostavljanje platform, širitev financiranja, prenos znanja v prakso, razvoj produktov

Dolgoročno (2036–2040): evalvacija, mednarodno povezovanje, trajna samooskrba, dobičkonosno poslovanje

Priporočila

Ugotovitve iz posameznih tematskih sklopov in skupnih razprav so osnova za oblikovanje priporočil, ki usmerjajo nadaljnje delo. Poudarek je na ukrepih, ki spodbujajo razvoj biogospodarstva v Sloveniji in povezujejo raziskave, prakso, politiko ter družbo.

- **Krepitev zakonodajnega okvira – pravni in regulativni vidik** (npr. jasnejše definicije odpadkov, spodbude za bioosnovane izdelke, uskladitev z EU regulativo)
- **Integracija politik in ukrepov – usklajevanje med različnimi politikami in praksami** (povezava med nacionalnimi strategijami, lokalnimi praksami in EU politikami; zagotoviti, da se priporočila uresničujejo preko usklajenih politik, ne le posameznih projektov)
- **Krepitev medresorskega sodelovanja** (posebej med znanostjo, gospodarstvom in politiko)
- **Digitalizacija in platforme** (razvoj digitalnih platform za povezovanje deležnikov in transparentno spremljanje procesov)
- **Podpora inovacijam in raziskavam** (vključno z akademskim raziskovanjem, z možnostjo, da se rezultati prenesejo v komercialne aplikacije; spodbude za pilotne projekte (TRL 3–9), podpora startupom; vzpostavitev investicijskih in inovacijskih 'skladov' – trajni viri financiranja za TRL 3–9 in pilotne projekte)
- **Okrepiti komunikacijo in izobraževanje** (od osnovnih šol do odraslih; mikrodokazila, kurikulumi, osveščanje potrošnikov)
- **Preučevanje tujih praks, pilotiranje uspešnih modelov v Sloveniji** (povezovanje z evropskimi in globalnimi mrežami biogospodarstva)
- **Sodelovanje z lokalnimi skupnostmi** (vključevanje občin, lokalnih zadrug, relevantnih drugih deležnikov v implementacijo priporočil; ozaveščanje prebivalcev, motivacija za trajnostne prakse)

- **Vključitev podatkov o uspešnosti projektov v platforme za odločanje** (zbiranje KPI in drugih podatkov o uspešnosti projektov ter njihova integracija v digitalne platforme za informirano odločanje; hkrati izkoriščanje finančnih spodbud in davčnih olajšav, npr. državni in EU skladi, spodbude za bioosnovane izdelke)
- **Merjenje in uporaba kazalnikov uspeha za usmerjanje ukrepov** (redno spremljanje kazalnikov, kot so delež bioosnovanih izdelkov, delež krožne rabe biomase ali stopnja samooskrbe, ne le za poročanje, temveč kot osnova za odločanje. Finančni viri, spodbude in podporni ukrepi se usmerjajo v dejavnosti, ki dokazano prispevajo k trajnostnemu biogospodarstvu in pospešujejo doseganje zastavljenih ciljev)

Naslednji koraki

Rezultati delavnice bodo uporabljeni pri pripravi Slovenske nacionalne strategije 2040 za biogospodarstvo ter povezovanju s politikami EU.

Prihodnje srečanje je načrtovano decembra 2025 v živo, nadaljevali bomo z določanje elementov akcijskega načrta: prednostim in harmonizaciji glede na vrzeli.

Pripravo akcijskega načta bomo zaokrožili z delavnico (predvidoma spomladi 2026).

Aneks 1 - Zapiski delovnih skupin po tematskih sklopih

Ta aneks vsebuje podrobne zapiske, ki so jih udeleženci delavnic zabeležili med vajo 1 (vizija) in vajo 2 (strategija). Zapiski prikazujejo ideje, vizije, identifikacijo vrzeli in predlagane ukrepe za vsak tematski sklop. Namen aneksa je zagotoviti transparenten pregled razprav, na podlagi katerih so bila oblikovana priporočila, predstavljena v glavnem delu tega poročila, ter podati izhodišča za nadaljnje strateško načrtovanje.

Tematski sklop 1: Agroekologija in trajnostni pridelki

Obstoječe stanje

1. Prekomerna uporaba pesticidov
2. Uporaba odpornih vrst
3. Mikrobiotika tal / zdravje tal
4. Raziskave brez prenosa v prakso
5. Togost financiranja

Vizija

1. Zmanjšanje pesticidov
2. Uporaba odpornih in avtohtonih vrst
3. Trajnostne metode obdelave tal
4. Večja komercializacija raziskav
5. Kazalci dejanske učinkovitosti

Vrzeli

1. Razkorak med trenutnimi praksami in želenim ekološko sprejemljivim vedenjem
2. Povpraševanje kupcev vpliva na ceno sadik; spodbude za uporabo dobrih praks
3. Pomanjkanje znanja, izmenjave praks in spodbud zavira uvajanje mikrobiotike in zdravje tal
4. Slaba pretvorba raziskav v tržno prakso
5. Obstoječa merila za dodeljevanje sredstev pogosto ne nagrajujejo dobrih praks, kar omogoča nadaljevanje slabih praks

Strateški načrt

Vrzel 1: Slaba pretvorba raziskav v tržno prakso

Kategorija vrzeli: ključne raziskave in inovacije

Do 2030

Ključne aktivnosti: university technology transfer offices (TTOs)

Kazalniki uspeha: število startup-ov, sodelujočih investitorjev, industrije

Financiranje: EU sredstva, nacionalni proračun, ARIS - Javna agencija za znanstvenoraziskovalno dejavnost, zasebna vlaganja, javno-zasebna partnerstva

Do 2035

Ključne aktivnosti: poenostavitev postopkov; razvoj produktov

Kazalniki uspeha: št. produktov/tehnologij danih na trg, TRL stopnja, % kmetij, ki uporabljajo te produkte/tehnologijo

Do 2040

Ključne aktivnosti: politike spodbujanja praks; diseminacija, prenos znanja

Kazalniki uspeha: 50% več pridelave / dodane vrednosti

Vrzel 2: Merila za dodeljevanje sredstev

Kategorija vrzeli: ključne politike

Do 2030

Ključne aktivnosti: sprememba dosedanje prakse – priprava novih meril; boljša koordinacija med viri financiranja

Kazalniki uspeha: ESG poročanje, CSRD

Do 2035

Ključne aktivnosti: impact measurement

Kazalniki uspeha: delež eko kmetij; mikrobiotika tal

Do 2040

Ključne aktivnosti: nova finančna perspektiva

Kazalniki uspeha: delež samooskrbe v državi

Vrzel 3: Uporaba odpornih in avtohtonih vrst

Kategorija vrzeli: ključne raziskave in inovacije, ključne politike

Do 2030

Ključne aktivnosti: cenovna sprejemljivost sadik, semen; (ne)finančne spodbude; dodatne točke na razpisih

Kazalniki uspeha: količina v Sloveniji proizvedenih semen, sadik; odporne na lokalno okolje

Do 2035

Ključne aktivnosti: sodelovanje s kmetijsko svetovalno družbo, kmetijske zadruge

Kazalniki uspeha: delež semen, sadik vzgojenih v Sloveniji

Do 2040

Ključne aktivnosti: izvoz v sosednje države; prenos dobrih praks

Kazalniki uspeha: število uporabljenih vrst; donos vrst; delež samooskrbe; delež izvoza; št.novih partnerstev/mrež

Tematski sklop 2: Bioosnovani izdelki

Ostoječe stanje

1. Nizek delež bioosnovanih izdelkov
Linearna poraba primarnih surovin
Visoka produkcija odpadnih materialov
Slaba okoljska slika
Višja cena bioosnovanih izdelkov

Vizija

1. Večji delež bioosnovanih izdelkov -> več kot 50%; ozaveščenost kupcev, podjetij, institucij o uporabi bioosnovanih izdelkov; bioosnovani izdelki so cenejši ; vzpostavljene verige vrednosti za krožno gospodarstvo (sinergije); zeleno javno naročanje; izobrazba v šolah (implementacija kurikulumov); vzpostavljene regionalne povezave med podjetji; večja/trajna podpora povezanim investicijam

Vrzeli

1. CENA; biotehnologija; tehnološki procesi; znanje; scale-up; investicijski stroški; razdrobljenost investicij; dolg ROI; pomanjkanje EU ali državnih pozivov; pomanjkanje državnega lastništva nad patenti; raziskovalni inštituti, laboratoriji; zakonodajne vrzeli (zahteve po večjem % bioosnovanih izdelkov)

Strateški načrt

Vrzel 1: Nizek TRL (do 3-6), razdrobljenost raziskav

Kategorija vrzeli: ključne raziskave in inovacije

Do 2030

Ključne aktivnosti: nacionalna strategija za povezovanje raziskovalnih projektov – od TRL 3-6-9

Kazalniki uspeha: akcijski načrt TRL 6-9 na nacionalni ravni

Do 2035

Ključne aktivnosti: podpora projektom na TRL 8-9

Kazalniki uspeha: število izvedenih projektov na TRL 9

Do 2040

Ključne aktivnosti:

Kazalniki uspeha: število / % sredstev, ki jih podjetja investirajo v nove bioosnovane izdelke

Vrzel 2: Zakonodaja in regulacija trga

Kategorija vrzeli: ključne politike

Do 2030

Ključne aktivnosti: sprememba zakonodajnega okvira v smeri spodbujanja bioosnovanih izdelkov

Kazalniki uspeha: število definiranih zakonodajno določenih ciljev o uporabi bioosnovanih materialov (embalaža, gradbeniki, zdravniki...)

Do 2035

Ključne aktivnosti: povišanje subvencij za uporabo bioosnovanih izdelkov

Kazalniki uspeha: št. subvencij; % obrestne mere za npr. gradnjo z bioosnovanimi materiali

Do 2040

Ključne aktivnosti: znižanje davčne stopnje za bioosnovane in krožne izdelke

Kazalniki uspeha: znižana davčna stopnja

Tematski sklop 3: Izobraževanje o biogospodarstvu

Obstoječe stanje

1. Pomanjkanje programov v 'zgodnjem' šolanju (osnovna šola, srednja šola)
2. Bioekonomika na Biotehniški fakulteti
3. Biotehniška fakulteta in Ekonomska fakulteta -> bioekonomika interdisciplinarni predmet (II. Stopnja)
4. Usmerjenost na posameznega deležnika (npr. MKGP)

Vizija

1. Vključitev področja v izobraževanje na nižjih ravneh
2. /
3. Potreba po dodiplomskem programu
4. Povezovanje med resorji za večjo učinkovitost

Vrzel

1. Izbirni predmeti s področja - > trenutno ni! – v osnovnih šolah, srednjih šolah
2. /

3. Premalo št. vpisov na Biotehniški fakulteti; vzpostavitev dodiplomskega programa bioekonomika; mikrodokazila
4. Manjkajo medresorske skupine izvršilne oblasti

Strateški načrt

Vrzel 1: Premalo števila vpisov na dodiplomski ravni in II.stopnja Bioekonomika

Kategorija vrzeli: ključne potrebe po izobraževanju

Do 2030

Ključne aktivnosti: promocija programa

Kazalniki uspeha: 30 vpisov na letnik, 5% povečanje vpisa na leto

Do 2035

Ključne aktivnosti: alumni; karierni sejmi; možnosti zaposlitve; stik z gospodarstvom in drugimi deležniki

Kazalniki uspeha: karierni sejmi 2x na leto, prisotnost informativa in srednje šole 4x letno; zaposlitve diplomantov, magistrstrov v 1.letu po zaključku študija

Do 2040

Ključne aktivnosti: interdisciplinarni programi s FKKT; vzpostavitev programa na dodiplomskem študiju

Kazalniki uspeha: vzpostavljen študij na dodiplomskem; vzpostavitev do treh interdisciplinarnih programov

Vrzel 2:

Kategorija vrzeli: Vzpostavitev mikrodokazil / NPK

Do 2030

Ključne aktivnosti: definirati teme; učne načrte; definirati ravni, ki naslavlja vrzeli (za arhitekto bo drugače kot za zidarje, na primer); mikrodokazila se že izvedejo

Kazalniki uspeha: število tem, ravni, učnih načrtov, prijav in izobraženih, izvedenih mikrodokazil

Do 2035

Ključne aktivnosti: vzpostaviti sistem mikrodokazil, ki se dopolnjuje; vzpostaviti regulativo, ki bo pogojevala tovrstna izobraževanja

Kazalniki uspeha: formiran program NPK (glej kazalnike uspeha zgoraj do 2030); število usposobljenih svetovalcev

Do 2040

Ključne aktivnosti: razčlenitev po sektorjih; evalvacija

Kazalniki uspeha: število sektorjev, podeljenih mikrodokazil /NPK

Vrzel 3: Manjko medresorske skupine izvršilne oblasti

Kategorija vrzeli: ključne politike, deležniki, ključne potrebe po izobraževanju

Do 2030

Ključne aktivnosti: vzpostavitev medresorske skupine na najvišji ravni

Kazalniki uspeha: vključitev pristojnih resorjev (vseh); sklep o imenovanju; št. srečanj, sprejetih sklepov

Do 2035

Ključne aktivnosti: aktivno delovanje medresorske skupine; vzpostavitev delovnih skupin

Kazalniki uspeha: število vzpostavitve področnih delovnih skupin

Do 2040

Ključne aktivnosti: evalvacija

Kazalniki uspeha: realizacija sklepov, vključenost resorjev

Tematski sklop 4: Bioenergija in novi materiali z dodano vrednostjo

Ostoječe stanje

1. Bioplin iz živilskih odpadkov = SPTE
2. Gozdarstvo – okrogel les listavcev; leseni ostanki se kurijo v 50% domačih kuriščih
3. Viški OVE - v EE so izgube, zvišanje/znižanje v omrežju, org. C materiali
4. Bio (kompozit) materiali + micelij; embalaža (pr. ost. veterinih elektrarn), lesni sek., pivovarski ostanki, danes razl.up.AD
5. Biomasa: 1. travinje, pozne košnje del za steljo kmetom večina ostaja; 2. invazivne rastline

Vizija

1. Biometan (en.izk.); transp. ind., energetska neodvisnost
2. Les iz listavcev – novi izdelki dodana vrednost max; kurijo se le ostanki/ v AD SPP
3. Vodik kot pretvornik EE + SYNGAS iz odp.nat.
4. Biokompozit ind.pro.; lesene plošče, uni.usnje
5. Energetska izraba, zajem CHH, bioogljje – piroliza

Vrzeli

1. Regulativa, financiranje, zagotavljanje krožnosti, funkcionirajoči posredniki in tržni igralci v verigi; podporni sistem proizvajalcem bioplina iz trajnostnih substratov
2. Neznanje kmetov o možnih rešitvah
3. RRI; financiranje; veriga deležnikov; bioogljje – zakonodaja

4. Financiranje – investicije v tehnologijo; lobiranje; nepoznavanje področja bančnikov
5. Znanje o tehnologijah in verigah snovne izrabe

Strateški načrt

Vrzel 1: Financiranje

Kategorija vrzeli: ključne politike

Do 2030

Ključne aktivnosti: preveč splošna taksonomija; lobiranje; selekcija

Kazalniki uspeha: povečanje št.investicij v bioenergijo, v inovativne tehnologije, v projekte z višjo dodano vrednostjo

Financiranje: odnosi do tveganja za takšne investicije se spremenijo

Odgovornost: banke, finančni sistem, država, ECB

Do 2035

Ključne aktivnosti: vzpostavitev ustreznih investicijskih skladov, ki kanalizirajo finančna sredstva projektom

Kazalniki uspeha: xy št.financiranih projektov

Financiranje: venture capital, private capital, ekosistem (banke pridejo v igro kasneje), namenska sredstva s strani države

Odgovornost: banke, finančni sistem, država, ECB

Do 2040

Ključne aktivnosti: vzpostavitev ustreznih investicijskih skladov, ki kanalizirajo finančna sredstva projektom

Kazalniki uspeha:

Financiranje: venture capital, private capital, ekosistem (banke pridejo v igro kasneje), namenska sredstva s strani države

Odgovornost: banke, finančni sistem, država, ECB

Vrzel 2: vzpostavitev verig vrednosti

Kategorija vrzeli: deležniki, nova infrastruktura

Do 2030

Ključne aktivnosti: identifikacija tehnologije, deležnikov; organiziranje in povezovanje; definiranje pogodbenih razmerij

Kazalniki uspeha: primer dobre prakse; prenos znanja; ozaveščenost; zvišanje interesa pro deležnikov

Financiranje: najprej večja odvisnost (lastno/projekti)

Odgovornost: vsi deležniki verige (top-down in bottom-up); politika, država (lokalni organi)

Do 2035

Ključne aktivnosti: vzpostavljanje sistemov; pridobivanje dovoljenj

Kazalniki uspeha: izdana dovoljenja za bioprocese in mobilne enote za obdelavo biomas

Financiranje: najprej večja odvisnost (lastno/projekti)

Odgovornost: vsi deležniki verige (top-down in bottom-up); politika, država (lokalni organi)

Do 2040

Ključne aktivnosti: redna snovna izraba/predelava

Kazalniki uspeha: manj ostankov (0%)

Financiranje: državno financiranje (se znižuje), dobičkonosno poslovanje (se zvišuje)

Odgovornost: vsi deležniki verige (top-down in bottom-up); politika, država (lokalni organi)

Tematski sklop 5: Prehranski sistemi

Ostoječe stanje

1. monopol kapitala, ki ne dovoli vstop novih tehnologij
2. planirana pridelava za preskrbo prebivalstva in slaba preglednost ponudbe
3. razumevanje in upoštevanje kaskade vrednosti v PS in kakovosti surovin
4. slaba kultura odnosov in poslovna etika

Vizija

1. ekonomija bližine
2. SDG 12 odgovorna pridelava in poraba
3. Prehranski sistem temelji na kaskadni vrednosti
4. Standard in nadzor nad uresničevanjem le-tega

Vrzeli

1. Pomanjkanje razumevanja in želje po spremembi odločevalcev (ESRS standard)
2. Pomanjkanje zavedanja, znanja, konsolidacije, želje po spremembi in potrošniških navad
3. Nepoznavanje in nerazumevanje gospodarskega vidika
4. Razlike med zastavljenimi cilji in izvedenimi cilji

Strateški načrt

Vrzel 1: Pomanjkanje razumevanja in želje po spremembi odločevalcev

Kategorija vrzeli: ključne politike

Do 2030

Ključne aktivnosti: seznam negativnega kapitala monopola za uvajanje NT

Do 2035

Ključne aktivnosti: sklad za pozitiven kapital

Vrzel 2: Kaskada

Kategorija vrzeli: nova infrastruktura; ključne potrebe po izobraževanju

Do 2030

Ključne aktivnosti: informiranje in izobraževanje

Financiranje: država in deležniki

Odgovornost: država

Do 2035

Ključne aktivnosti: prenos znanja in tehnologij in znanosti v prakso in obratno (kurikulum)

Odgovornost: znanost in šolstva

Do 2040

Ključne aktivnosti: pregled in vzpostavitev infrastrukture

Odgovornost: država in deležniki

Vrzel 3: Pomanjkanje zavedanja, znanja, konsolidacije, želje po spremembi odločevalcev in potrošniških navad

Kategorija vrzeli: deležniki

Do 2030

Ključne aktivnosti: analiza prehranskih potreb na letni ravni

Kazalniki uspeha: pravična cena in davčna spodbuda

Do 2035

Ključne aktivnosti: vključiti deležnike; večje odjemalce

Do 2040

Ključne aktivnosti: vključiti deležnike; večje odjemalce

Tematski sklop 6: Vrednostna veriga gozdov

Obstoječe stanje

1. Lastniška struktura (razpršena in povprečno 2.5 hektarja na lastnika)
2. SIDG nima strategije za delo s tržno nezanemljivimi deli lesa (slabše kakovosti)
3. Žage /zbirni centri za lesne odpadke) skorje, obžaganine, sprememba strukture gozda (smreka se umika)
4. Nenadzorovan odvzem gozdnih plodov iz gozda (kostanj, leske, gobe, mah, lov)

Vizija

1. Platforma za vpis potreb po storitvah (pogozdovanje, itd.)
2. Platforma za vpis potreb po storitvah (pogozdovanje, itd.)
3. 100% izkoristek odpadnega lesa
4. Evidence

Vrzeli

1. Potreba po izvajalcih sečnje; izposoja mehanizacije za delo v gozdu
2. Dodatno usposabljanje za varno delo v gozdu
3. Ni povpraševanja po odpadni biomasi
4. Ni rednega nadzora

Strateški načrt

Vrzel 1: Razvoj storitev različnih dejavnosti za lastnike gozdov

Kategorija vrzeli: deležniki, nova infrastruktura

Do 2030

Ključne aktivnosti: identifikacija ciljev potreb: - redno, - izredno (*naravne nesreče)

Kazalniki uspeha: dvig kvote za usposabljanje za delo z motorno žago

Financiranje: MKGP poveča obseg financiranja za izobraževanje

Do 2035

Ključne aktivnosti: platforma za vpis storitev (časovnica, lokacija, ...)

Kazalniki uspeha: delež lastnikov vpisanih (usposobljenih za delo)

Do 2040

Ključne aktivnosti: sodelovanje med izvajalci in lastniki; površine gozdov

Kazalniki uspeha: evidenca izvajalcev in izvedenih (opravljenih) storitev; dvig površin gozda z najvišjo dodano vrednostjo; prenos (medgeneracijski) znanje

Vrzel 2:

Kategorija vrzeli: žage

Do 2030

Ključne aktivnosti: popis količin odpadne bio mase in lokacij

Kazalniki uspeha: zemljevid lesenih odpadkov

Do 2035

Ključne aktivnosti: predstavitev možnosti rabe odpadne mase

Kazalniki uspeha: B&B število vzpostavljenih povezav

Do 2040

Ključne aktivnosti: produkti z višjo dodano vrednostjo na trgu

Kazalniki uspeha: višja dodana vrednost gozdne verige

Tematski sklop 7: Bioekonomija, ki temelji na sladkovodnih virih

Obstoječe stanje

1. Namakalni sistemi
2. Čiščenje jezer in rečnih brežin (invazivne rastline)
3. Ribogojnice
4. Urejanje vodotokov

Vizija

1. zopet vodni tok, ki je strokovno reguliran
2. ohranjanje biotske pestrosti; valorizacija bio mase
3. učinkovita uporaba bio mase (luske)
4. razvojna služba za urejanje vodotokov

Vrzel

1. premajhna izraba deževnice; parcialna rešitev problemov
2. upravljanje 'odpadne mase', 'sežig', japonski dresnik
3. zakonodajna definicija odpadka (luske, kozmetika)
4. ekonomsko vzdržen model

Strateški načrt

Vrzel 1: ribogojnice – zakonodaja

Kategorija vrzeli: ključne politike

Do 2030

Ključne aktivnosti: spremeniti definicijo odpadka

Kazalniki uspeha: statistika o odpadni bio masi

Do 2035

Ključne aktivnosti: identifikacija tokov odpadkov; prevzem dobrih praks iz tujine v Sloveniji

Kazalniki uspeha: razpisi za zagonska podjetja

Do 2040

Ključne aktivnosti: nacionalne spodbude za verige vrednosti in startup-e

Kazalniki uspeha: delež ribogojnic s celostnim upravljanje odpadka